

PSYCHOLOGICKÝ THRILLER

zni
čím
tě a vezmu si
co je mé

Jane Lythellová

Jane Lythellová
ZNIČÍM TĚ A VEZMU SI, CO JE MÉ

THE LIE OF YOU

Copyright © 2014 by Jane Lythell

Translation © Zdík Dušek, 2018

Czech edition © Metafora, 2018

All rights reserved.

ISBN 978-80-7625-008-6 (pdf)

Jane Lythellová

ZNIČÍM TĚ
A VEZMU SI,
CO JE MÉ

*Přeložil
Zdík Dušek*

*Mé hrdinné mamce
Margaret Lythellové Clarkeové*

HEJA

DUBEN

Kathy si myslí, že má všechno: práci, dítě, přátele i jeho. Ale nemá mou vůli. Všechno je u ní jako na dlani. Nemá žádná skrytá místa. Neví o své temné stránce ani o temných stránkách ostatních. Vždycky u lidí věří v to nejlepší.

Jakmile jsem zaslechla, že ji povýšili na šéfredaktorku, zavolala jsem jí domů a požádala o schůzku. Řekla jsem, že s ní potřebuju probrat svou pozici. Už se chystala souhlasit. Na poslední chvíli si to rozmyslela.

„Sejdeme se na oběd hned v tom týdnu, až se vrátím, ano, Hejo? Těch posledních pár dnů vážně potřebuju být doma.“

Od chvíle, kdy jsem jí při pohovoru řekla, že se moje jméno vyslovuje „Hej-ja“ s měkkým j, má tendenci ho v hovoru se mnou nadužívat. Dráždí mě to. Naléhala jsem, zdůrazňovala, že je důležité, abychom se sešly co nejdřív, protože jsem dostala jiné nabídky. Že jestli si cení toho, čím časopisu přispívám...

Zápolila s tím. Je pro ni těžké říkat lidem ne. Pak ale začalo kňourat dítě, a to jí dodalo sílu.

„Omlouvám se, Hejo, opravdu to bude muset počkat na můj návrat. Už musím běžet. Brzy se uvidíme a díky za zavolání.“

První den po návratu do práce na sobě měla oranžovou hedvábnou košili, šedivou sukni a drahé dvoutónové

boty, černé a tmavohnědé. Sukně jí byla přes břicho trochu těsná a měla velká ňadra. Ještě se úplně nezbavila váhy získané v těhotenství. Má husté vlnité tmavé vlasy a výrazné tmavé obočí. Ostatní členové týmu, Laura, Karen, Tim a Stephanie, se kolem ní shlukli. Říkali, jakou mají radost, že je zpátky, a jak dobře vypadá. Není krásná. Není ani hezká v typickém smyslu. Má dobrou pleť, která tak trochu září, a má i docela obstojné oči, ve tvaru mandlí a kaštanově hnědé. Její obličej je velice expresivní a vyžaduje reakci. Dívat se na ni je vyčerpávající.

První ráno strávila s Philipem Parrem, vydavatelem časopisu, v jeho velké prosklené kanceláři. Odpoledne svolala redakční schůzi. Je nás šest včetně její asistentky Aishy. Vysvětlovala, jak chce vylepšit časopis. Pak se předklonila v křesle a požádala nás o názory. Věří v komunikaci, chápete, v řízení prostřednictvím pochval a povzbuzování. Všichni ostatní přišli s nějakými poznámkami. Já jsem mlčela. Nezavolala si mě stranou, abychom se domluvily na společném obědě.

Druhý den v práci přistoupila k mému stolu.

„K tomu obědu. Hodilo by se vám to v pátek, Hejo?“ zeptala se zářivě a přátelsky.

Odpověděla jsem, že by se mi víc hodila středa, ale ona ve středu nemohla, a tak jsem souhlasila s pátkem. Nedostala jsem žádnou jinou nabídku. A nehodlám z časopisu odcházet. Takhle ji mám každý den na očích.

KATHY

DUBEN

Dnes při obědě jsem seděla proti Heje a vychutnávala si velký kopec těstovinových mušlí. Cítila jsem se u toho trochu provinile, protože v nich byla spousta česneku. Zbožňuju česnek, ale věděla jsem, že se mi večer dostane do mateřského mléka. Heja si vybrala grilovanou mořskou rybu s fenyklem – takový druh pokrmu, který můžete jíst, aniž byste všechno pobryndali omáčkou z těstovin. To bylo dobře, protože měla na sobě ledově modrou plátěnou košili a krémové sako a byla dokonale upravená jako vždycky. Vlasy si splétá do francouzského copu a sčesává si je dozadu z čela, takže ve výsledku vypadá docela nedotknutelně. Má krásné vysoké lícní kosti a popelavě plavé, jemné vlasy. Na jejím místě bych si je nechala ostříhat nakrátko na nějaký chlapecký účes – slušelo by jí to.

Povrchně jsme probíraly poslední číslo časopisu. Věděla jsem, že k něčemu směřuje, protože mě požádala o tuhle schůzku – přímo naléhala. Vypadala ale docela nesoustředěně, a když jsem mluvila, často se mi dívala někam za pravé rameno, jako kdyby ji tolik nezajímalo, co říkám. Bylo to lehce zneklidňující. Pak mi donesli kávu a já si pomyslela: *To je prima, teď už nepřijde s ničím zásadním.* Třeba si po tolika měsících chtěla jen popovídat. Popíjela zelený čaj. Všimla jsem si, že si dává velký pozor na zdravou výživu. K čaji dokonce spolkla dvě kapsle pupalkového oleje.

Pustila se do proslovu na téma, že bych ji měla jme-

novat svou zástupkyní. Mluvila tím svým afektovaným způsobem, dokonalou angličtinou, ale možná až trochu moc spisovnou, takže je znát, že to není její mateřština.

„Když jste byla pryč, psala jsem články do všech rubrik,“ připomněla.

Teď se naopak těžko soustředilo mně.

U vedlejšího stolu se ošklivě dohadoval nějaký pár. Muž měl ruce založené na prsou a vztekle zíral na prázdný talíř od pudinku se zbytky malinové šťávy. Žena působila nervózně, pohrávala si s ubrouskem a krk i obličej jí zčervenaly. Viděla jsem, jak se k jejich stolu blíží číšník, ale pak zaváhal a já si pomyslela, že je určitě zvyklý na podobné scény. Dnes je tolik nešťastných dvojic. Heja mezitím uzavírala svou řeč.

„Když jste byla na mateřské dovolené, v podstatě jsem pracovala jako zástupkyně šéfredaktora a líbilo by se mi mít větší odpovědnost.“

„Odváděla jste skvělou práci, Hejo, a jsem vám opravdu vděčná za všechno, co jste dělala. Jenže jsme malý tým, časopis jednoduše nepotřebuje zástupce šéfredaktora a Philip by s tím určitě nesouhlasil.“

Proč jsem se zmínila o Philipovi, velkém šéfovi? Proč jsem nedokázala Heju prostě odmítnout, laskavě, ale pevně? Není v časopise dlouho a tak brzké povýšení zkrátka nebylo vhodné.

Nešťastný pár přesunul pozornost k placení účtu. Muž prezíravě hodil na stůl kreditku a odvrátil zrak, zatímco žena okázale odpočítávala bankovky a mince, aby zaplatila přesně polovinu částky. Tvářila se napjatě a nepříjemně.

Heja se ke mně předklonila a skoro zajiskřila potlačovanou energií. „Když teď máte tak náročné povinnosti, myslela jsem, že uvítáte podporu navíc.“

Málem jsem jí odsekla. „To nebude problém. Jsme dobrý tým a všichni víme, co děláme.“

Když jsem ale poprosila číšníka o účet, divoce mi bušilo srdce.

* * *

Odpoledne jsem se cítila trochu nesvá a nervózní, nejspíš kvůli Hejině poznámce. Proč sedím ve své prosklené kanceláři s hromadami práce na stole a hraju si na šéfredaktorku? Proč jsem vůbec souhlasila s tím povýšením? Toužím jen po tom, abych už byla zpátky u Billyho a držela ho v náručí. Jak ubíhal den, bylo to, jako kdyby nikdo nepřestříhl pupeční šňůru, a mě to táhlo zpátky k jeho sladce vonící hlavičce a sající pusince. Pořád jsem ho každý večer po návratu z práce kojila. Vytáhla jsem z kabelky fotku a podívala se na jeho roztomilý obličejík. Hned mi začala mravenčit prsa. Pak jsem odložila fotku na stranu a přitáhla k sobě rozpis čísel.

Produkční manažerka Karen přišla do mé kanceláře a sedla si ke stolu pro návštěvy. Když jsem k ní přicházela, všimla jsem si, že se na mě divně dívá.

V tu chvíli se objevila moje asistentka Aisha a zeptala se: „Čím jste se polila?“

Podívala jsem se dolů. Na přední straně mé košile se vytvořila dvě vlhká kola, kde mi prosáklo mléko.

HEJA

DUBEN

Jezdím tmavě zeleným kabrioletem se světle šedými koženými sedadly. Je to jedna z radostí, které si dopřávám. Odešla z práce přede mnou. Cestou k autu jsem přemýšlela o tom, jak se chovala při obědě. Na tom, jak se pustila do těch těstovin, bylo něco hrubého. Až moc ráda jí. Jestli si nedá pozor, ve středním věku bude mít nadváhu. A její pozornost byla dost roztržštěná. Kdysi se soustředila líp.

Dveře auta jsou těžké, ale tak dokonale řešené, že se zlehka otevírají, a já si sedám na svoje místo. Zamykám dveře a zapínám přehrávač CD. Postupně poslouchám všechny verze Rachmaninových čtyř klavírních koncertů. Od každého hledám dokonalou nahrávku. U třetí je to vynikající výkon Marthy Argerichové v Berlíně z roku 1982. Odhaluje Rachmaninovu temnotu stejně jako jeho divokou extázi.

Jedu domů přes most Waterloo Bridge. Ráda se dívám na budovy, jejichž světla se odrážejí v řece. Obdivuju surovou rozlehlost Lasdunova Národního divadla. Britové jsou v architektuře příliš nesmělí a toto jeho dílo podrobili kritice. Mýlí se. Jeho budova kritiky přežije. Architektura je ta nejdůležitější věc na světě. V domech trávíme svoje životy. Rodíme se v nich. Vyrůstáme v nich. Milujeme se v nich. Pracujeme a přemýšlíme v nich. Obvykle v nich i umíráme. Domy stojí i poté, co zemřeme. I budovy mohou onemocnět jako my, ale jenom pokud byl

architekt hloupý, líný nebo chamtivý. Velké budovy žijí dlouhé a vznešené životy.

Dnes večer přijde můj milenec Robert. Sex s ním je prima a pomáhá mi spát. Nikdy ho u sebe nenechávám přespat. Smířil se s tím jako s jednou z mých výstředností, které je ochoten tolerovat. Robert je nabitý sexem. Myslím, že ho docela vzrušuje pomyšlení, že ke mně přijde na sex a pak musí odejít. Nikdy se pak nesprchuje, jen se oblékne a jde. Prý se mu líbí, že ze sebe cítí mou vůni, když se vrátí k sobě domů.

Je to Američan a nedávno získal oprávnění působit jako psychoanalytik. Nedokážu si ale představit, že bych k němu chodila jako pacientka. Chová se moc seriózně. Chce být oblíbený a nevidím v něm správnou míru odměřenosti, aby se stal velkým psychoanalytikem. K psychoanalýze se dostal dost pozdě. Říká, že vyšší věk je u psychoanalytika výhodou. V téhle práci jste tím lepší, čím jste starší. Můžete ji prý dělat i v osmdesáti. Neměl tušení, jak mě jeho slova bolela. Má poďobanou pleť a tlusté rty. Na pohled vás ale upoutají jeho velké, tmavě hnědé oči, vážné a s hustými řasami jako u dítěte. Pořád se mě snaží rozpovídat, nenápadně. Jen zřídka mi položí přímou otázku.

Místo toho řekne: „Právě teď, když jsem se zmínil o smrti svého otce, jsi vypadala velice smutně.“ A čeká, že vyplním ticho, které mezi námi vibruje. Chce, abych mu něco odhalila, a já mlčím. Ze začátku našeho vztahu, když ho rozčillovala má rezervovanost, se mě zeptal, jestli jsem někdy byla na psychoanalýze.

„Ne. Proč se ptáš?“

„Protože posloucháš takovým zvláštním způsobem a já si vždycky myslím, že analyzuješ, co se říká.“

„To děláme všichni. Všechno filtrujeme, nebo ne?“

„Takový zvyk si většinou osvojí lidé, kteří mají za sebou dlouhou psychoanalýzu, jako kdyby zážitky byly šifra, kterou je třeba vyluštit.“

„Nikdy jsem na psychoanalýze nebyla,“ tvrdila jsem mu.

To byla lež. Když pro mě deprese začaly být nesnesitelné, vyhledala jsem uznávaného psychoanalytika Arva Talvelu. Čekalo se u něj dva roky a nikdo se k němu nedokázal dostat. Napsala jsem mu důvěrný vzkaz, vysvětlila svou situaci a on okamžitě souhlasil s tím, že mě přijme. Být hvězdou má podle všeho svoje výhody. Odepsal mi, abych za ním přišla do poradny v centru Helsinek. Ze začátku jsem k němu cítila hluboký odpor. Při prvním setkání otevřel dveře a dvorně mi pokynul, abych vstoupila. Měl pozorný, inteligentní obličej. Zadíval se na mě svýma šedýma očima.

„Posadte se, prosím, Hejo.“

Rozhlédla jsem se po místnosti: byla tam velká, pěkná okna, od podlahy ke stropu knihy, drahý koberec a pohovka s křeslem u hlavy.

„Nebudete mě nutit, abych si lehla, že ne?“ zeptala jsem se bojovně.

„Nechávám lidi, aby se sami rozhodli, kdy se cítí připravení na to, aby si lehli,“ odvětil.

„Já na to nebudu připravená nikdy!“ odsekla jsem.

Stála jsem uprostřed pracovny a všimla jsem si krásné modré vázy na naleštěném stole. Sledoval směr mého pohledu a věděl, že mám sto chutí tu vázu vzít a mrštit s ní o zem, aby se roztránila na sto kousků. Pohlcoval mě vztek. Bojovali jsme několik měsíců a já se do něj postupně zamilovala. Nešlo o přenos, ale o lásku.

Je Velký pátek a Robert pro nás koupil vstupenky na *Matoušovy pašije* J. S. Bacha v kostele svatého Jiří na Hanover Square. Vyzvedl mě doma a odvezl mě do kostela. Připojili jsme se k frontě. Byl tu dav lidí z anglické střední třídy – vypadali jako státní úředníci, knihovníci a právníci. Patřili jsme tu k nejmladším. Dveře se otevřely a Robert nás nasměroval k nejlepším místům na galerii.

V každé kóji bylo šest sedadel. Nevypadala pohodlně

a věděla jsem, že hudba potrvá přes tři hodiny. Hráči ladili nástroje, ale pak hluk utichl a ke kazatelně pomalu přistoupil postarší bělovlasý kanovník. Dirigent kráčel hned za ním.

Kanovník vystoupal na kazatelnu a požádal nás, abychom, prosím, vypnuli mobilní telefony a netleskali, neboť se jedná zároveň o bohoslužbu. Posadil se, maličký vedle vysokých, vyřezávaných stěn kazatelny. Na sobě měl černý plášť zdobený zlatým vyšíváním. Vypadalo to, jako kdyby ho tížila váha šatů. Do kostela se vysokými obloukovými okny po obou stranách linulo sluneční světlo. Moc se mi líbila hra stínů na kamenných obloucích. Muž, který zpíval Krista, byl skvělý, měl nezapomenutelný hlas. Soprán byl podle mě trochu ostrý.

Po dvou hodinách byla přestávka a já byla ráda, že se můžu postavit. Vrátili jsme se k Robertově autu a Robert vytáhl obložené chleby s uzeným lososem, malou láhev šampaňského a dvě skleničky. Otevřel láhev a nalil mi víno.

„Myslíš na všechno,“ podotkla jsem. „Děkuju. Věříš v něco z toho?“

„Jak to myslíš?“

„Vzkříšení, spásu duší, posmrtný život.“

Zakousl se do chleba. „Ne, nevěřím. Beru náboženství jako způsob, jak držet na uzdě lidskou domýšlivost.“

„Domýšlivost?“

„Nemůžeme rozumět všemu a neodvratná jistota naší smrti nám zabraňuje v tom, abychom se stali pány vesmíru.“

„Považuješ smrt za velkého rovnostáře.“

„Který nás vede k pokoře.“

„V tom nenacházím žádnou útěchu,“ poznamenala jsem.

„Zemřel někdo, koho jsi milovala?“ zeptal se. Mluvil jemně, ale v očích mu zářila zvědavost.

„Jenom moje prateta, před mnoha lety.“

„Byly jste si hodně blízké?“

„Tanya byla výjimečný člověk. Výborná zpěvačka. A měla jsem ji moc ráda.“

Přikývl a čekal na další podrobnosti. Podívala jsem se z okna auta.

„Zpívala tyhle pašije, byla tím proslulá. Říkala, že mám taky dobrý hlas a že mě bude učit. Vždycky se mnou měla velkou trpělivost.“

„Takže zemřela docela mladá?“

„Ano, příliš mladá.“

Druhá polovina byla delší, než jsem čekala. Kanovník ještě před začátkem hudby pronesl kázání k Velkému pátku. Uvažovala jsem, proč se Robertovi tohle dílo líbí a proč na něj chtěl zrovna dneska jít. Jako dítě jsem byla zvyklá sedávat na dlouhých hudebních vystoupeních. Kdysi jsem slyšela Tanyu překrásně zpívat jedno oratorium. Nečekala bych, že se tohle bude Robertovi tolik líbit. Konečně zazněla poslední slova pašijí.

A volám tě, pohřben smrtí:

Odpočívej tiše, tiše odpočívej.

Kanovník nás požádal, abychom povstali a zazpívali jeden žalm, a pak byl konec. Když jsme se obraceli k odchodu z kostela, chytila jsem se Roberta za loket. Zdálo se, že ho mé gesto potěšilo. Sešli jsme po kamenných schodech do časně večerního chladu.

KATHY

KVĚTEN

Už jsem v práci tři týdny a je to mnohem náročnější, než jsem si představovala. Jsem unavená do morku kostí a je to, jako kdyby byl svět zabalený do měkké a chlupaté vrstvy, která mě od něj izoluje, a já se musím velice snažit, abych přes ni pronikla. Četla jsem článek o nějaké vlivné ženě v New Yorku, která se vrátila za svůj stůl dva týdny po porodu prvního dítěte a hned všem nakopávala zadky a oháněla se jako dřív, a pomyslela jsem si, jak je to vůbec možné.

Proč jsem tedy souhlasila s povýšením na šéfredaktorku? Protože náš časopis je nejprestižnějším britským časopisem o architektuře a protože mi Philip Parr zavolal domů a řekl, že to místo je moje, jestli o něj mám zájem. Určitě ho nabízel staré Kathy. Taky jsem si pomyslela: *Po tomhle jsem roky toužila a litovala bych, kdybych tu příležitost odmítla.* Nepočítala jsem s tím, jak vyčerpávající je práce na plný úvazek, když máte malé dítě.

Nějak jsem přežila den v kanceláři. Večer, když Billy usnul, jsem ospale seděla nad polévkou a salátem a Markus mi nabídl: „Běž si lehnout, vypadáš utahaně. Já tady uklidím.“

Zalezla jsem do naší velké postele, hluboce vděčná za vyhlídku na nevědomí, a spala jsem snad pět a půl hodiny, což je nejdelší doba za několik měsíců. Nevím, proč jsem se vzbudila. Markus ležel zády ke mně a klidně spal. Položila jsem mu ruku na břicho, které je naho-

ře příjemně měkké a chlupaté a dole pevné. Zavrtěl se a spal dál. Podívala jsem se na digitální budík: 02.57. Vstala jsem a šla zkontrolovat Billyho. Minulý víkend jsme ho přestěhovali do vlastního pokoje a já jsem z toho pořád trochu nervózní. Je to ale krásný pokoj, jeden z nejsvětějších v celém bytě.

Bydlíme v domě ze 30. let 20. století kousek od Baker Street. Je to staromódní dům s dlouhou ústřední chodbou a zvláštními úhly v pokojích, a ačkoliv tu jsou vysoké stropy, byt je poměrně tmavý. Někdo by ho možná dokonce označil za ponurý. Rozhodně neodpovídá ideálu architektů pro moderní, světlé bydlení. Teta Jennie, tátova sestra, tu bydlela dvacet let, a když se na důchod přestěhovala do Cornwallu, přenechala nájemní smlouvu a většinu nábytku mně. Moc mi tím pomohla; dalo by se říct, že tím vrátila můj život do správných kolejí. Potřebovala jsem mít kde bydlet. Bylo to těsně po posledním, beznadějném pokusu o vztah s Eddiem, když se znovu snažil přestat pít. Skončilo to špatně jako vždycky a já jsem od něj potrebovala vypadnout. Navzdory všem nedostatkům ten byt miluju, protože mi připadá pevný a bezpečný a přes jeho tlusté stěny sem nepronikají žádné zvuky z ulic pod námi.

Billy se překulil na záda, měl roztažené ruce a blaženě spal. Má ty nejroztomilejší tvářičky, kulaté jako broskve, a já bych ho nejradši zvedla a zasypala polibky. Po jeho narození mě naplnila hřejivá láska, díky které jsem získala pocit, že přece jen můžu prožít dobrý život. Když mi ho dali do náruče, všechny obavy, že se možná nebudu schopná postarat o dítě, se rozplynuly.

Markuse jsem poznala na konferenci architektů v Newcastlu. Byli jsme ve stejné skupině a debatovali o úloze revitalizace. Markus skvěle formuloval myšlenky a byl ve všem velice rozhodný. Bylo zjevné, že se mu nezamlouvá muž, který předsedal naší skupině – jednalo se o známého architekta, který stál za úspěšnou revitalizací londýn-